

Državni zbor.

Državni poslanci so dne 18. t. mes. zapustili zbornico na Dunaju ter se vrnili v domovino. Prej so še sprejeli postavo, da se sme za vozne listke po železnicah nabirati nov davek. Cena vožne karte 3. razreda se bo zvišala za 12%. To je novo obremenjenje ljudstva. Slovenski poslanci so glasovali proti postavi, razven liberalnih slovenskih poslancev, katerih vodja dr. Ferjančič je celo govoril v državni zbornici za ta davek. Nemško-narodni poslanci, katere obdružuje »Štajerc«, so tudi večinoma glasovali za novi davek. So to prijatelji ljudstva?

Državne mitnice bodo s 1. januarjem gotovo odpravljene, ker je tudi gosposka zbornica sklenila, naj prenehajo.

V tej seji se je tudi dovolila nova podpora Haložanom. To so dosegli slovenski poslanci.

Poslanci Žičkar, dr. Ploj in tovariši so svoj čas vložili nujni predlog, naj vlada dovoli nadaljno podporo revnim vinorejcem v Haložah na Štajerskem. Leta 1900 so dobili 60.000 kron podpore in 40.000 kron brezobrestnega posojila na 15 let. Ta denar se je razdelil med 79 vinogradnikov, ki so obnovili okoli 30 hektarov uničenih vinogradov. Beda pa je v nekaterih občinah še neznosna. Vinorejski odsek je že 1. maja sklenil, naj se ta nujni predlog s priporočilom izroči vladi. V zadnji seji je poslanec Robič kot podnačelnik odsekov porabil ugodno priliko ter nujno predlagal, naj zbornica odobri odsekov nasvet. To se je tudi zgodilo v petih minutah.

Državni zbor bode sedaj počival do jeseni. Takrat bo njegovo glavno delo, da se reši nagodba z Ogrsko.

Politični ogled.

V deželnem zboru kranjskem se je začela zadnja sobota obstrukcija. Uprizorili so jo katoliško-slovenski poslanci, ker jim liberalci v zvezi z Nemci niso hoteli dati toliko sedežev v različnih odborih, kakor jim jih gre po njihovem številu. Stavili so 12 nujnih predlogov. Ko je poslanec Hribar razžalil v svojem govoru duhovščino, začeli so ropotati. Seja se je morala zaključiti. V ponedeljek bi se morala vršiti druga seja. Ker pa je liberalci dr. Ferjančič razžalil dr. Sustersiča, začel se je tak krik in vik, da ni bilo mogoče dalje zborovati. Zdaj bo baje vlada posegla vmes, da pomaga katoliško-narodnim poslancem do pravice.

Vladanje našega cesarja. Dne 19. t. m. je naš cesar Franc Josip dopolnil 53 let in 199 dni svoje vlade, torej najdaljšo dobo mej vsemi 21 vladarji habsburške dinastije.

Kmetski krogi na Češkem, češki in nemški, delajo vstrajno za trdno, žilavo organizacijo. Nemška kmetska stranka na Češkem namerava sedaj ustanoviti v Pragi lastno tiskarno, kjer se bodo tiskali oni trije listi, katere stranka že izdaje. Zraven pa že mislijo tudi na izdajo posebnega kmetskega dnevnika. Za ustanovitev tiskarne so že dobili 40.000 K, kakih 60.000 pa še jih morajo dobiti, predno je njihova želja uresničena.

Kronanje angleškega kralja se je odpovedalo, ker je kralj nevarno zbolel. Vnelo se mu je slepo črevo. Moral se je dati operirati. Naš prestolonaslednik Franc Ferdinand je že prej odpotoval k tem slavnostim, predno se je zvedelo o bolezni angleškega kralja.

Saksonski kralj umrl. V četrtek dne 19. t. m. ob poludevetih dopoldne je umrl v gradu Sybillenhort saksonski kralj Albert. — Rojen je bil 23. aprila 1828. Ko je dokončal pravosodne študije na vseučilišču v Bonnu, povrnil se je domu in se je posvetil vojaškemu poklicu. Vojne proti Šlezvik-Holšteinu se je udeležil kot stotnik. Postal je s časoma najvišji vojni zapovednik na Saksonskem. V tem svojstvu se je udeležil l. 1866 bitke pri Kraljevem gradu. V nemški vojni proti Fran-

ciji se je odlikoval na raznih mestih, tako n. pr. pri Gravelottu, pri St. Privatu in drugih. Postal je zapovednik IV. zboru nemške vojske ter je izdatno pripomogel do pruske zmage pri Sedanu. L. 1873 je sledil svojemu očetu na vladarskem prestolu Saksonske. Oženjen je bil s princezino Karolo, hčerjo princa Gustava Wasa. Otrok ni imel, kot njegov naslednik se je proglasil njegov 70letni brat Jurij, katerega jeden sin princ Maks je duhovnik. Umrli saksonski kralj je bil katoliške vere.

Pruska sodišča proti Poljakom. Skoro neverjetno, kako so se pruska sodišča ponižala do navadnega orodja za zatiranje Poljakov. Dne 29. maja na sejmju je zaklical neki Poljak v Gnezdnu: »Jeszcze Polska nie zginila!» (Poljska še ni izginila.) Takoj pristopi policija in aretira njega in okoli stoječe zaradi motenja miru in protipostavne demonstracije. Pri sodni obravnavi prošli torek so bili obsojeni zaradi tega štirje Poljaki: Stepka na šest mesecev, Gruszczynski na štiri tedne, Pluta na tri tedne in čevljar Ostrovski na šest mesecev ječe. Prusi mislijo, da bodo s temi kaznimi preglušili klic, da Poljska še ni izginila s sveta.

Irska. Irci so sklenili, da se ne udeležijo slavnosti kronanja v Londonu. Med njimi vlada poleg njihove lastne zadeve proti Angležem, ker bi se radi otresli angleškega jarma, tudi mrznja zaradi Burov, katera se pojavlja na razne načine. Nedavno so odkrili v Armaghju spomenik jednemu Ircu, ki se je boril na strani Burov proti Angležem. Pri tej priliki je imel neki Davitt političen govor, v katerem je proslavljal junaške Bure proti lakomnim Angležem. Na to slavnost došlega vladnega angleškega zastopnika je ljudstvo zapodilo s policijo vred. A ko se je uradnik vrnil z oboroženo silo, moral se je z vojaštvom vred umakniti ljudskemu navalu. Ljudje so klicali: »Obesimo ga!» — Po vsej Irski vlada proti Angležem silna razdraženost.

Po vojski v Južni Afriki. Buri polagajo pridno svoje orožje. Do konec preteklega tedna je položilo orožje — tako vsaj poročajo vsikdar nezanesljivi angleški listi — 16.500 Burov ter so se oglašili da sprejmejo mir. V gori navedenem številu je tudi 900 kapskih Burov. Delarey se je podal zadnji četrtek z 800 možmi pri Lichtenbergu. »Narodna združenja« se tudi razdružijo. Botha, Dewet in Delarey nameravajo potovati prihodnji mesec v Evropo. — Tako angleška poročila. Koliko pa je verjeti, da se je mir zares tajno sklenil, sledi iz tega, da Anglija še vedno, ko prej, vkrcava konje za Južno Afriko. Pretekli teden sta odplula namreč z Reke parnika »Hortensius« in »Evropean« naložena s konji. To pač ne govori o miru.

Dopisi.

Od Sv. Ilja v Slov. goricah. (Nekaj o našem junaku Repniku.) Dragi bralci »Slov. Gospodarja«! Že večkrat ste čitali dopise od nas, čitali ste tudi, kako strastne nasprotnike da imamo v St. Ilju. Imamo »nemškega viteza«, imamo učenega »šolmastra«, imamo hudega »gemeindedinerja« z britko sabljico in policijsko čepico, a slednjič, čujte, gleštamo še tudi za županskim stolcem žalujočega Posilinemca — Repnika. Oh, ta vam je hud gospod. Posebno hudo jezo ima na ta »Windisches Gesindel« in te »proklete stekle pse«, (to je izraz za slovenske mladeniče). Da bi je vse vrabci pozabali! — Toda počasi, počasi gospodine! Nobena juha se ne je tako vroča, kakor se skuha. Vam ni prav, če se slovenske fantje organizujejo ter podučujejo, kako treba delati za narod. Ali je to kaj tako strašnega, da se vam celo lasje ježijo? Razumemo ta vaš strah. Vi vidite, da se nemčurjem tla tresejo in se bodo morda v kratkem pogreznile, kakor na — Martiniku. Kaj ne? Tako bo, tako, pa nič drugače! Ob priliki spet kaj več.

Zmrzleski.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Kako je kaj?) Gospod urednik, že precej časa niste posebnega zvedeli od nas, akoravno Sv. Jurij navadno ne molči. Bog nam je navzlic raznim uimam še precej blagoslovil sadno drevje in tudi v vinogradih se kaže grozdja toliko, kakor že dolgo ne. Dal Bog, da nam vedno deževje grozdja ne uniči, ker je že v cvetu. Ozimina se kaže tudi dobro, pač pa kuzuza slabo. Ščavnica nam je zblatila kraj obrežja precej travnikov. Vedno deževje je sicer nekaj izpralo, a ne moremo spraviti nič pod streho. — Društveno življenje je pri nas precej razvito. Deluje sicer na tihem, a pozna se vendar nja sad, da je naša mladina že precej izobražena in da že par let ni čuti več o pobojih in ponočnih tepežih. Le po tem potu naprej, ljuba mladež! Občinske volitve so razen Okoslavske občine že skoraj končane. Na več krajih so se zavedni volilci zjedini in vrgli nasprotnike, — čast njim! Kakor se mi zdi, še ima jedina okoslavska občina voliti svojega predstojnika. Jako se je bati, da novi odbor zaverže našega zdanjega narodnega župana in da pride za predstojnika pristaš Bračkov. V imenu vsenarodne koristi tedaj, pomislite dobro volilci okoslavski, komu boste oddali svoje glasove.

Rogatec. (Varnostne naprave.) V našem trgu se sliši in vidi vedno kaj zanimivega. Je pa tudi marsikaj, kar ne daje hvale našemu županu. Gotovo je njegova dolžnost, da skrbi za varnostne naprave. Če silna nevihta kakšno brv odnese, če je prepotreben kje kakšen most, če je silno nujna kje trdna ograja, ne pa prhki, strohnjen les, ki ga zlomi lahko vsak otrok, je gotovo umevno, da se za potrebno popravo ne bo brigal kakšen cestni pometač, ampak dotični župan.

Torej gospod župan, posodite ljudem vsaj kakšno brv, katere zdaj ni, kajti po zraku je težko priti čez jarek. Most, katerega delate že skoro dve leti, a ga še niti začeli niste, je gotovo vsaj popravila bolj potreben, ko je potreben vam vaš posilinemški značaj. Kolikrat bi si že bila živina lahko zlomila noge! Bi ji bili gospod župan vi dali druge? Kup kamenja še ni zadosti. In če se bo kakšen otrok prekucnil čez strohnjeno ograjo v jarek, bo vam tudi v pohvalo?! O, dela imate gospod župan dovolj povsod, ko bi ga le tam ne iskali, kjer vam ga ni potrebno!

Iz Slovenskih goric. (P a b e r k i.) Dvorazredna šola v ščavniški dolini se torej razširi v trirazrednico. Ustanovili so to šolo, ker imajo nekateri in to res le nekateri otroci predaleč k Sv. Petru pri Radgoni. Ker pa teh nekaterih otrok ni bilo dovolj, segli so po otroke dalje na okoli in celo čez Ščavnico v Zagajski vrh so šli pónje. Veliki del občine Ščavnice z Zagajskim vrhom na desnem bregu reke pripada pa k župniji Sv. Benedikta. Ne vem če najdeš v tem delu občine kaj starišev, ki bi radi pošiljali svoje otroke čez Ščavnico v isto šolo, v Zagajskem vrhu pa vlada celo velika nevolja med stariši, ker imajo njih otroci bližje v domačo petrazrednico. Toda, gosposka tako hoče in kmet mora ubogati! In zdaj še torej tretji razred na Ščavnici, pri Sv. Benediktu pa je peti razred skoro prazen. To je res izvrstna šolska uprava! In stariši, pomislite tudi, kakšne so take šole proč od farne cerkve! — »Štajerc«, he! pa nič ne vidiš, nič ne slišiš? Si slep, gluha, mutast? Kaj se! Hinavec si! Dobro veš, kaj se je zgodilo s tvojim prijateljem pri Sv. Trojici, predobro ti je znano, da je dobil pet mesecev ječe in potem še prisilno delavnico v Messendorfu in sicer zaradi dejanja, ki ga tukaj nočemo omeniti. In to je bil tvoj prijatelj! Ti revni dopisnik od Sv. Trojice, ki si tolikokrat blatil v »Štajercu« zadrugo, nje ude, naše narodnjake, duhovne in posvetne, zakaj pa zdaj molčiš? Ker si hinavec, kakor »Štajerc« — gliha vkup štriha! In tega v ječo obsojenega moža so postavili Trojičarji vedno v prvo vrsto, da je nahajal naše narodnjake. Zdaj pač ne bo več klical »heil« ampak »heul«!